

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังนี้

3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานเกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่คือกองแผนงาน และกองคลัง สำนักงานอธิการบดี และของคณะสังคมศาสตร์ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ 2 ชุด

1) แบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารและบุคลากรของคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 25 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร ได้แก่ คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าศูนย์ เลขานุการคณะ 10 คน และบุคลากร ได้แก่ คณาจารย์ 8 คน หัวหน้างาน 4 คน และหัวหน้าหน่วยงาน 3 คน โดยสัมภาษณ์ข้อมูลในส่วนเกี่ยวกับ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน อายุงาน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณของคณะสังคมศาสตร์ ปีงบประมาณ 2545

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเอาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการเงิน งบประมาณของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร်การ์ด มาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่จะนำเอาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร်การ์ด มาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณในคณะสังคมศาสตร์

2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและบุคลากร ของกองแผนงานและกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการกองแผนงานและผู้อำนวยการกองคลัง 2 คน หัวหน้างานและหัวหน้าหน่วยแผนงานและงบประมาณ 5 คน หัวหน้างานการเงินและบัญชี 3 คน โดยสัมภาษณ์ข้อมูลในส่วนเกี่ยวกับ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน อายุงาน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเอาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร์การ์ด มาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่จะนำเอาการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร์การ์ด มาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณในมหาวิทยาลัย

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมจากเอกสารต่างๆ จากงานฝ่ายวางแผนงบประมาณและฝ่ายการเงิน ของคณะสังคมฯ ได้ข้อมูลในด้านแผนงาน งบประมาณ การบริหารงบประมาณและผลการปฏิบัติงานจริงของหน่วยงานต่างๆ ในด้านการเรียนการสอน ด้านการศึกษาวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และด้านทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนข้อมูลค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้าง หมวดค่าตอบแทน หมวดใช้สอย หมวดค่าวัสดุ หมวดเงินอุดหนุน หมวดค่าครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดค่าสาธารณูปโภค ของปีงบประมาณ 2535 – 2545 และจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร์การ์ด ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.2 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ศึกษาการบริหารจัดการด้านการเงินและงบประมาณ ของคณะสังคมศาสตร์ ปีงบประมาณ 2545 เพื่อทราบการใช้จ่ายงบประมาณด้านการเรียนการสอน ด้านการศึกษา ค้นคว้าวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และด้านทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ภายในคณะ โดยนำเสนอเป็นตาราง ประกอบการรายงานโดยแสดงค่าสถิติร้อยละและค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ 2 ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการของคณะสังคมศาสตร์ด้านการเงิน งบประมาณ ปีงบประมาณ 2545 กับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการเงิน งบประมาณภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร์การ์ด ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อใช้วัดระดับความคิดเห็น ตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert Scale) (ยูทพงษ์ กัยวรรณ, 2543) ซึ่งจะแบ่งมาตราส่วนของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย โดยยึดหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลการดำเนินงานด้านการเงิน และด้านการดำเนินงานภายใน ของคณะสังคมศาสตร์ จากข้อมูลรายงานแผนและผลการปฏิบัติงานการบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณของคณะ ในปีงบประมาณ 2545 เทียบกับปีงบประมาณ 2544 โดยค่าที่ได้จะนำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอรคาร์ด ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$1) \text{ อัตราการเพิ่ม (ลด) ของเงินรายได้} = \frac{(A1 - A2) \times 100}{A2}$$

และเงินบริจาค

โดย A1 = จำนวนเงินรายได้และเงินบริจาค ในปี 2545

A2 = จำนวนเงินรายได้และเงินบริจาค ในปี 2544

2) การเพิ่ม (ลด) ของงบวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน = $\frac{(B1-B2)}{B2}$
โดย B1 = จำนวนเงินงบวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน ในปี 2545
B2 = จำนวนเงินงบวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน ในปี 2544

3) การเพิ่ม (ลด) ของงบวิจัยจากแหล่งอื่น = $\frac{(C1-C2)}{C2}$
โดย C1 = จำนวนเงินงบวิจัยจากแหล่งอื่น ในปี 2545
C2 = จำนวนเงินงบวิจัยจากแหล่งอื่น ในปี 2544

4) อัตราการเพิ่ม (ลด) ของเงินกองทุน = $\frac{(D1-D2) \times 100}{D1}$
โดย D1 = จำนวนเงินกองทุนคณะสังคมศาสตร์ ในปี 2545
D2 = จำนวนเงินกองทุนคณะสังคมศาสตร์ ในปี 2544

5) สัดส่วนเงินรายได้ต่องบประมาณแผ่นดิน = $\frac{(E1-E2) \times 100}{(E2+E3)}$
โดย E1 = จำนวนงบประมาณรายได้คณะสังคมศาสตร์ ในปี 2545
E2 = จำนวนงบประมาณรายได้คณะสังคมศาสตร์ ในปี 2544
E3 = จำนวนงบประมาณแผ่นดินคณะสังคมศาสตร์ ในปี 2544

6) อัตราการเพิ่ม (ลด) ของจำนวนครั้งของข้อบกพร่องจากการตรวจสอบ
ภายใน = $\frac{(F1-F2) \times 100}{F2}$

โดย F1 = จำนวนครั้งของข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในปี 2545

F2 = จำนวนครั้งของข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในปี 2544

7) อัตราการเพิ่ม (ลด) ของโครงการที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดของ
แผนงาน = $\frac{(G1-G2) \times 100}{G1}$

โดย G1 = จำนวนโครงการที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดของ
แผนงานในปี 2545

G2 = จำนวนโครงการที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดของ
แผนงาน ในปี 2544

ส่วนที่ 4 ศึกษาแนวโน้มการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายใน 9 หมวด ของคณะสังคมศาสตร์ ใช้วิธีการวิเคราะห์อนุกรมเวลา (Time Series Analysis) เพื่อหาค่าแนวโน้ม (Secular Trend) ของค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ (วินัส ฤชาชัย, 2543) โดยกำหนดให้ขึ้นอยู่กับระยะเวลา โดยค่าใช้จ่ายประกอบด้วย 9 หมวด ได้แก่ หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้าง หมวดค่าตอบแทน หมวดใช้สอย หมวดค่าวัสดุ หมวดเงินอุดหนุน หมวดค่าครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดค่าสาธารณูปโภค โดยใช้ข้อมูลของปีงบประมาณ 2535–2545 เป็นฐานในการคำนวณและกำหนดแบบจำลองให้ค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ เป็นตัวแปรตามระยะเวลา และเขียนสมการใน รูปความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$C_{it} = f(t)$$

โดยกำหนดให้

C_{it} = จำนวนค่าใช้จ่ายในหมวดต่าง ๆ ในปีที่ t

i = หมวดรายจ่าย 1,2...9 (1 = หมวดเงินเดือน, 2 = หมวดค่าจ้าง, 3 = หมวดค่าตอบแทน, 4 = หมวดค่าใช้สอย, 5 = หมวดค่าวัสดุ, 6 = หมวดค่าครุภัณฑ์, 7 = หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง, 8 = หมวดเงินอุดหนุน และ 9 = หมวดสาธารณูปโภค)

t = ปีที่ 1, 2.....11 (ปี พ.ศ. 2535–2545)

โดยการศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานว่าค่าใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ผันแปรตามระยะเวลาหากระยะเวลาเพิ่มขึ้น

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิและจากการสัมภาษณ์ นำมาตรวจสอบความถูกต้องและนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS for window โดยนำข้อมูลทั้งหมดบันทึกลงรหัสและประมวลผล ดังนี้

1. ข้อมูลการบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณ ของคณะสังคมศาสตร์ และการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการเงิน งบประมาณ ภายใต้วิสัยทัศน์ สคอร้การ์ด ใช้สถิติการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Method) บรรยายถึงลักษณะทั่วไป และการประมาณค่าแบบมาตราส่วน(Rating Scale) เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายงานผลการศึกษาโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยประกอบการอธิบาย

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณ ของคณะ สังคมศาสตร์กับกลยุทธ์การบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณ ภายใต้วิธียาลานซ์ สคอร์การ์ด โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประกอบการอธิบาย

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการดำเนินงานด้านการเงิน และด้านการดำเนินงาน ภายใน ของคณะสังคมศาสตร์ จากข้อมูลการบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณของคณะ ใน ปีงบประมาณ 2545 เทียบกับปีงบประมาณ 2544 โดยใช้ค่าสถิติร้อยละประกอบการอธิบาย

4. การวิเคราะห์หาค่าแนวโน้มของค่าใช้จ่าย ในหมวดรายจ่าย 9 หมวด ใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis)

3.4 การรายงานผลการศึกษา

นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งหมดรายงานในเชิงสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยจัดทำตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการรายงาน

3.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษา ได้แก่ ศึกษาการบริหารจัดการของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านการเงิน งบประมาณ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการเงิน งบประมาณภายใต้วิธียาลานซ์ สคอร์การ์ด ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง การบริหารจัดการของคณะสังคมศาสตร์ ด้านการเงิน งบประมาณกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ด้านการเงิน งบประมาณภายใต้วิธียาลานซ์ สคอร์การ์ด ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศึกษา แนวโน้มของการจัดสรรงบประมาณหมวดรายจ่าย ของคณะสังคมศาสตร์ ที่จัดสรรงบประมาณ นำไปใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูล ปีงบประมาณ 2535-2545 เป็นฐาน โดยกำหนดกรอบ แนวคิดไว้ดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

